

Valtion tuki tanssitaiteelle tuo jatkuvuutta

Suomalaisten tanssiryhmien ja koreografien katsojalukujen nousu koronarajoitusten jäljiltä näyttää tasaantuneen. Ilman valtion tukea toimivilla ryhmillä toiminnan volyymit ovat jääneet alhaisiksi. Vuoden 2024 tanssitilastot kerättiin noin sadalta toimijalta.

Suomalaisilla tanssiryhmillä ja tuotantokeskuksilla oli vuonna 2024 yhteensä 2662 esitystä, eli suunnilleen saman verran kuin edellisenä vuonna, mutta yhä vähemmän kuin koronaa edeltäneenä vertailuvuonna 2019 (2 829). Katsojia nämä esitykset keräsivät yhteensä 363 501, mikä merkitsee pientä laskua edellisvuoteen verrattuna. Katsojaluvut eivät ole aivan tavoittaneet koronapandemiaa edeltänyttä tasoaan. (2019: 406 553). Valtaosan tanssiesityksistä tuotti ja lähes 90 % katsojista keräsi 40 valtionosuutta tai valtion toiminta-avustusta saavaa ryhmää.

Vuoden 2023 tilastoissa ilmaisten lippujen osuus oli merkittävä ja taso on pysynyt samana vuonna 2024. Itsenäisten koreografien tuottamista esityksistä suurin osa oli katsojille maksuttomia, ja erityisesti myös ilman valtion tukea toimivilla vapaan kentän ryhmillä ilmaisten esitysten osuus on huomattava. Ilmaislippujen osuus katsojaluvuista on kasvanut vuodesta 2019.

Uusia kantaesityksiä tilastoitiin hieman enemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2024 kantaesityksiä oli kaikkiaan 131 (2022: 125). Kantaesitysten määrä on yhä alle koronapandemiaa edeltäneen vuoden 2019 lukeman, jolloin uusia kantaesityksiä tilastoitiin 159. Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskuksen verkkosivuilla on nähtävillä kantaesitysluettelo, johon on listattu vuoden 2024 tanssin kantaesitykset.

Vuoden 2024 tilastoista on nähtävissä, että ilman valtion tukea toimivat tanssintekijät eivät edelleenkään ole pystyneet pandemian vaikutusten jäljiltä kasvattamaan

katsojamääriään samalla tavoin kuin valtion tuen ja avustuksen piirissä olevat tanssiryhmät. Itsenäisten koreografien katsojaluvut ovat puolittuneet edellisvuodesta. Nämä epävakaammalla rahoitus pohjalla toimivat tanssintekijät ovat joutuneet koronapandemian vaikutuksesta kaikkein ahtaimmalle. Tilastojen piirissä olevien ilman valtion tukea toimivien ryhmien määrä on laskenut.

Yleisötyön ja yhteisötanssin avulla tavoitettiin 51 345 osallistujaa vuonna 2024, mikä merkitsee pientä nousua edellisvuoteen nähden. Yleisötyöllä tarkoitetaan tanssitaiteen nykyiselle tai tavoitellulle yleisölle suunnattua muuta kuin esitystoimintaa, kuten avoimia harjoituksia, taiteilijatapaamisia tai yleisölle suunnattuja tanssityöpajoja. Yhteisötanssi on osallistavaa tanssitoimintaa, jonka ytimessä on ajatus kaikille tasa-arvoisesta mahdollisuudesta osallistua ja kokea tanssia.

Tanssielokuvien näytännöille tilastoitiin 11 085 katsojaa, eli hieman edellisvuotta vähemmän. Suurin osa tanssielokuvien katsojista tavoitettiin ulkomaisilla festivaaleilla. Verkossa esitetyt tanssielokuvat saivat yhteensä noin 14 000 katsomiskertaa, mikä on huomattavasti edellisvuotta vähemmän.

Suomalaisten tanssiryhmien ja koreografien esityskertoja ulkomailla tilastoitiin 85 kappaletta, ja nämä esitykset saivat 20 275 yleisökäyntiä. Ulkomailla tavoitetut katsojaluvut ovat lähes kaksinkertaistuneet edellisvuodesta. Suomalaisten tanssintekijöiden ulkomaanvierailujen katsojaluvut lähestyvät siis pandemiaa edeltänyttä tasoa.

Taloustilastot

Vuonna 2024 valtion toiminta-avustusta saavia ryhmiä oli yhteensä 24 kappaletta, yksi enemmän kuin edeltävänä vuonna.

Valtion toiminta-avustusta saavien vapaan kentän tanssiryhmien lipputulot ovat jatkaneet nousuaan. Esitysmäärän hieman laskettua ovat laskeneet myös henkilöstömenot, samoin muut toimintamenot. Noin puolet tanssiryhmien rahoituksesta tulee valtionavustuksena ja toinen puolikas hankitaan lipputuloina, esityspalkkioina, muina omina tuottoina sekä hakemalla muita avustuksia sekä yksityiseltä että julkiselta sektorilta.

Taloustiedot kerätään valtion toiminta-avustusta saaneilta ryhmiltä sekä vos-ryhmiltä, joten tilastossa eivät näy vaihtuvissa kokoonpanoissa ja freelancereina työskentelevien tanssijoiden ja koreografien tulot. VOS-tanssiryhmien taloustilastot ovat nähtävissä teatterin tilastoissa.

Tilastointiperusteet

Tanssin tilastoihin kootaan suomalaisten toimijoiden ammatti-tanssiesitykset, niihin myydyt liput ja kokonaismäärät sekä kantaesitykset. Mukaan ei lasketa esimerkiksi televisioon, elokuvaan tai teatteriesityksiin tehtyjä koreografi-oita tai muuta tanssitaiteilijoiden taiteellista toimintaa. Suomalaisten tanssiryhmien ja koreografien tuottamien ja järjestämien tanssielokuvien näytäntö- ja katsojamäärät Suomessa ja ulkomailla on kerätty omaan tilastoonsa. Tietoa kerätään lisäksi tanssin ammattilaisten toteuttamasta yleisötyöstä sekä yhteisötanssista.

Tilastotiedot kerätään suoraan tanssiryhmiltä, tuotantokeskuksilta, yksittäisiltä koreografeilta ja aluekeskuksilta. Tilasto antaa varsin luotettavan kuvan suomalaisen tanssin esitysvolyymistä ja yleisömäärästä.

Teatteri- ja orkesterilain piirissä olevien (VOS) tanssiryhmien ja -tuotantokeskusten tiedot kerää Teatterin tiedotuskeskus TINFO. Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskuksen ko-koamissa tanssin tilastoissa tiedot yhdistetään siten, että suuret laitosteatterit (Suomen Kansallis-baletti, Helsinki Dance Company), VOS-toimijat, vapaat valtion toiminta-avustusta saaneet tanssiryhmät, muut

vapaat ryhmät ja yksittäiset koreo-grafit käsitellään omina alaryhminään.

Tanssiryhmien ja koreografi-ien yhteistuotannot sekä keskinäiset vierailut tilastoidaan molempien osapuolien kohdalle. Tästä syntyvät päällekkäiset luvut vähennetään kokonaismäärästä. Lisäksi kokonaisluvusta vähennetään myös yhteisesityksistä syntyvät päällekkäisyydet. Yhteistuotantojen osuus esitys- ja katsojamäärästä eritellään omassa sarakkeessaan. Keski- ja katsojaluku lasketaan myytyjen ja ilmaisten lippujen yhteismäärästä.

Tanssin alue-keskusten toiminta eritellään omassa taulukossaan. Taulukko kertoo, kuinka monen kantaesityksen ja esityksen järjestämiseen aluekeskukset ovat osallistuneet, ja mikä on näiden esitysten katsojamäärä. Kokonaistilastoissa esitykset ja katsojat on tilastoitu tanssiryhmän tai koreografien kohdalle.

Suomalaisten tanssijoiden ja tanssiryhmien vierailut ulkomailla eritellään omaksi tilastokseen, mutta ulkomaanvierailut sisältyvät myös kokonaisesitys- ja katsojamääriin.

LISÄTIETOJA:

Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskus, www.circusdance.fi